

YDINKOHDAT 1

Miikka Ruokanen, Ydinkohdat: Johdatus kristinuskon ymmärtämiseen (WSOY, 1990, s.245). Väliotsikot enimmäkseen Miikka Ruokasen.

Tervetullut teos

Dosentti **Miikka Ruokanen** on tarttunut "härkää sarvista". Hän on uskaltanut siihen, mihin vain harva uskaltaa, tuomaan esille ydinkohtia kristillisyydessä. Aikammehan on hyvin sekava. Hengellistä tietoa tulvii joka tuutista, mutta **priorisointia tarvitaan kipeästi**. Kirjan takakannessa mainostetaan kirjaa "kristinuskon pikakurssina". Suurin odotuksin ja toiveikkaana tartun kirjaan käsiksi. Asetun nöyränä poikana dosentin jalkain juureen.

Merkittävä teos

On useita seikkoja, jotka saivat meikäläisen kiinnostumaan Ruokasen kirjasta. Ensiksikin kirjan tekijä dosentti Miikka Ruokanen on pappien kouluttajana ja arvostettuna kulttuuripersoonallisuutena "pyhäkön harjalla". Toinen syy on se, että kirja pyrkii tuomaan esiin kristinuskon "ydinasioita". Kolmantena mainitsisin arvostelujen vähälukuisuuden; itse en ole ainakaan saanut käsiini mitään laajempaa arviointia ko. kirjasta. Neljäntenä syynä on se, että **Ruokanen otti muutama vuosi sitten kantaa edustamani järjestön (Suomen vanhauskoiset) luterilaisuuteen lukien sille madonluvat julkisesti TV:ssä**. Jos tämä arvostelu olisi kohdistunut vain allekirjoittaneeseen, se ei paljoo merkitsisi, mutta kun vanhauskoisten oppiperusta nojautui **Osmo Tiirilään, Urho Muromaan ja Uuras Saarnivaaraan**, arvostelu tuntuu kohtuuttomalta. **Millaista luterilaisuutta edustaa mies, joka on valmis heittämään näiden tunnettujen ja tunnustettujen kirkonmiesten luterilaisuuden romukoppaan?**

Arvovaltainen tekijä

Miikka Ruokaselta ei puutu meriittejä: **professori, kolumnisti, oppikirjojen tekijä, julistaja, sielunhoitaja ja TV-kasvo**. Lisäksi häneltä löytyy myös seurakuntapapin kokemusta. Ruokanen on ollut jumalanpalveluselämää uudistamassa - Tuomasmessun suuntaan.

Hämmästyttävää

Ottaen huomioon aiheen merkittävyyden on outoa, ettei **kirjaan ole lainkaan lisätty kirjallisuusviitteitä**. Tämä on perin harvinainen ilmiö. Toisaalta syvä oppineisuus (ja oma tietoisuus siitä) voisi olla selityksenä, mutta toisaalta se voisi myös edellyttää tätä. Ruokanen aivan todennäköisesti pääättelee, että "homma on hanskassa"; apulaisia ei tarvita. Hanslankareista on vain pelkkä riesaa! Samalla on kuitenkin huomautettava, että Luther-lainauksia kirjassa on paljon. Tosin niissäkään ei ole lähdemainintaa. Tunnustuskirjoja lainataan vähemmän.

Mykistytävä paketti

Meille tarjoillaan "Ydinasioissa" mahtava lukuelämys ja herkullinen ruokapaketti. Oppineisuuden elegantilla hopealautasella saamme tuhdin ruokapaketin, jossa on herkkuja "joka makuun". Kuitenkin jää sellainen mieli, että **jotakin tästä puuttuu**. Ruokanen on unohtanut sitoa hienon pakettinsa vanhurskauttamisen kultalangalla seurauksella, että mainio paketti hajoaa kuin ne kuuluisat "jokisen eväät". **Kristinuskon ydinkohdat**

tarvitsevat välttämättä vanhurskauttamisen käärrenarun. Tässä on Elämä uskossa-kirjan (Saarnivaara) ja Ydinkohdat (Ruokanen) selkeä ja periaatteellinen ero. Saarnivaara on käsittänyt ja sisäistänyt raamatullisen ja luterilaisen vanhurskauttamisopin - Ruokanen ei. **Siitä, ettei Ruokaselle ole kirkastunut kristinuskon "ydinkohta", todisteeksi seuraava kirjan katkelma:**

"Amerikkalaiset fundamentalistit tekevät käännytystyötään Latinalaisessa Amerikassa, joiden väkivaltaisissa yhteiskunnissa yksittäisen ihmisen hengellä ei ole mitään arvoa. Jos fundamentalistilta kysyy, eikö olisi syytä puhua hieman yhteiskunnan mädännäisyydestäkin eikä vain sielujen pelastuksesta, saa vastauksen:

- Kun mahdollisimman monet tulevat uskoon, yhteiskunta paranee kyllä sitten itsestään.

Tällainen sinisilmäisyys on harhaa ensinnäkin siksi, etteivät uskovaiset ole sen parempia ihmisiä kuin muut. Synti ei poistu maailmasta ennen uutta luomista. Vaikka yhteiskunnan kaikki jäsenet uskoisivat Jeesukseen, jäljelle jää ahneus, itsekeskeisyys ja taistelu vallasta (230).

-Nyt kirkastuu, "ettei Ruokaselle ole lainkaan kirkastunut", mitä on vanhurskauttaminen, uudestisyntyminen ja uskontulo. Hän ei tiedä mitään siitä, mistä Paavali kirjoittaa 2 Kor.5:17: *"Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut."* Uskovat ovat Ruokasen mielestä samanlaisia kuin muutkin. Hän ei tunne "uuden luomuksen uskovaisia". Lopunajan kristityistä kerrotaan: *"heissä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman. Senkaltaisia karta"* (2 Tim.3:5). Ruokasen mainitsemista uskovaisista ei tosiaan olekaan lähetyskäsken toteuttajiksi; he ovat sopivaa kamaa yhteiskunnallisille barrikadeille. Heistä tulee sotureita vapautuksen teologian riveihin.

Monitahoinen persoona

Dosentti Miikka Ruokanen on monitahoinen persoona. Hänessä on miestä ja teologia "joka lähtöön". Tässä mielessä hän on aito "luterilainen" edellyttäen, että Lutheria itseään pidetään luterilaisuuden mittana.

Samalla voidaan sanoa, että Ruokanen on aitoa piispa-ainesta. **Hän osaa puhua kaikille uskonnollisille piireille.** Hän on kotonaan yhtä hyvin karismaattisissa, korkeakirkollisissa kuin matalakirkollisissakin piireissä - puhumattakaan katolisista ympyröistä. Ainoa asia, joka voi tuoda särön korkeakirkolliseen vierailuun on Ruokasen maininta: "eilen muuten olin helluntaissa".

Ruokanen soveltuu kaikkien herätysliikkeiden seurapuhujaksi aina herännäisyydestä laestadiolaisuuteen. Ja mikä oleellista: hän ei ole vain tietopuolisesti tutustunut näiden liikkeiden oppeihin, vaan hän on mennyt "pintaa syvemmälle", ja luo vaikutelman, että on "yksi heikäläisiä". Ja tämä on paljon - se ei onnistu joka teologilta.

Ruokanen, jos kuka puhuu "kirkon puolesta kirkkoa vastaan". Hän antaa reilusti sapiskaa kirkolle, mutta seuraavassa silmänräpäyksessä hän jo syleilee kansankirkkoa ylimpänä, erehtymättömänä, apostolisena ja jumalallisena instituutona. Jälleen: kukapa toinen Suomen teologi tähän pystyisi!?

Dosentti Ruokanen on "aito luterilainen", joka rohkeasti taittaa peistä Lutherin kirkon puolesta. **Vanhauskoisistakin hän lausui muutama vuosi sitten murskaavan arvionsa: Ei jälkeäkään luterilaisuudesta!** Edelleen dosenttimme on vilpittömän katolisen kirkon ystävä ja sen puolestapuhuja.

Joskus joutuu oikein kysymään, kumman mannekiini Ruokanen on? En lainkaan ihmettelisi, jos jonakin päivänä kuulisin viestin: Ruokanen on seurannut Seppo A. Teinosta katoliseen kirkkoon.

Ruokanen haluaa antaa itsestään kuvan liberaaliteologian verivihollisena. Mutta kuinka ollakaan, määrätyissä tilanteissa hän meslaa kirkkaasti liberaaliteologioiden leirissä - ylimpänä päsmärinä. Uusi raamatunkäännös ei tuota ongelmia. Kun on kysymys uskovan pyhityksestä ja etiikasta, ohjeeksi riittää ns. Kultainen sääntö; muilta osin Raamattu saa mennä romukoppaan.

Ruokanen heiluttaa sotakirvestään sekä liberaaliteologioiden että fundamentalistien suuntaa.

Ruokanen on voimakas maallikouden puolestapuhuja, mutta hän on myös ylitioliturgikko.

Toisaalta Ruokanen selkeästi puhuu "uskovista", mutta seuraavassa silmänräpäyksessä hän sulkee samaan piiriin kaikki kastetut ("me" - tyyli).

Ruokasesta löytyy herätyskristillistä ainesta, mutta yhtä kaikki hän vannoo myös kasteessa tapahtuvan uudestisyntymisen nimiin. Välistä hän ei tiedä sakramenteista mitään, mutta jo seuraavassa käänteessä hän on pesunkestävä sakramentalisti.

Ruokanen tuo ihastuttavan raamattu-uskollisesti muutamia asioita esille.

Tässä tulee mieleen esim. yleinen pappeus ja karismaattisuus. Kerta kaikkiaan raamatullista tekstiä, johon ei halua mitään lisätä eikä ottaa mitään pois. Mutta sitten tulee myös tekstiä, johon ei voi parhaalla tahdollaankaan yhtyä. Tätä on mm. vapautuksen teologia ja uskovan pyhityselämän irrottaminen Sanasta. Suorastaan karkeaa harhaoppia on löydettävissä muutamista kohdin. Ja edelleenkin Tunnustuskirjojen vastaista tekstiä löytyy.

Yhteenvetona em. voitaisiin sanoa: Kyllä Ruokaselta linjoja löytyy! Hänen valtava **tietomääränsä mykistyyttää**, mutta ei ainostaan se. Myös hänen kokemuksensa uskoon liittyvissä kysymyksissä hakee vertaansa. Hän ei ole missään tapauksessa mikään pintaliitäjä. Kuitenkin tästä kaikesta huolimatta - ja pitkälti tästä johtuen - näkisin hänet **linjattomana miehenä**. Hän ei ainakaan meikäläiselle profiloidu millään tavalla. Joku toinen voi olla tietysti aivan eri mieltä.

Ulko asu

Kirjan ulkoasu on askeettinen. Ei kuvan kuvaa! Toki lyhyet lukukappaleet helpottavat lukemista. Väliotsikoilla saadaan melkoisesti kevennystä aiheeseen. Tekstin täytyy olla voimakkaasti tiivistettyä; onhan pyritty "kristinuskon pikakurssiin". 245 sivuinen kirja ei ole kovin mammuttimainen tähän tarkoitukseen; mutta tiiviytensä ansiosta se tuntuu huomattavasti paksummalta kirjalta. Toisaalta voitaneen todeta, ettei "ydinkohtien" esiintuomiseen pitempää esitystä tarvitakaan. Lehdet ovat vahvaa tekoa; oikein ihmettelee, voiko sivujen määrä näin paksun kirjan kohdalla pitää paikkansa. Fontti on riittävän selkeää.

Kenelle kirjoitettu?

Onko kirja tarkoitettu "kaikelle kansalle" vai onko se kirja uskoville? Kirjassa esiintyy toistuvasti "me"-muoto. Ruokanen puhuu siinä yhtenä uskovan joukon jäsenenä. **Evankelioivaa sävyä siinä ei ole. "Jako kahteen" on tuntematon käsite. Jotenkin saa käsityksen, että koko kastettu Suomen kansa kuuluu tähän "me" -joukkoon.**

Vertailua

Tohtori Uuras Saarnivaara kirjoitti elämänsä viimeisinä vuosina oman kirjansa kristinuskon "ydinkohdista". Tämä kirjahan oli ELÄMÄ USKOSSA. Hän toi kirjassaan esille ennen kaikkea Raamatun selkeän opin ydinkysymyksistä, mutta myös sen ohessa oikean luterilaisen näkemyksen. Saarnivaaran kirjalla oli selkeä osoite: Jumalan Kansan Kristinoppi. Edelleen aihe oli tarkkaan määritelty: "Raamatun totuudet ja kristillisen elämän eri puolet on tässä kirjassa esitetty pyhän Kirjan ja luterilaisen kirkon Tunnustuskirjojen sanoilla." Voisi hyvinkin ajatella, että nämä kirjat kisailevat samassa sarjassa. **Elämä uskossa on tiukasti dokumentoitu kirja, joka ei taas lainkaan pidä paikkaansa Ydinkohtiin.** Kuten edellä mainitsin, myös **Saarnivaara kirjoineen sai tuomion** Ruokasen arvioidessa vanhauskoisten luterilaisuutta.

Aforismeja

Suurempien kappaleiden alussa on kaikenkarvaisia aforismeja. Sieltä löytyy Raamattua, kirkkoisien, filosofien, taitelijoiden, ateistien, hirmuhallitsijoiden, kristittyjen ja pakanoiden ajatelmia. Mielestäni niistä kaikki eivät suinkaan palvele asiaa, kun pyritään menemään kristinuskon ytimeen. Sen sijaan **hajottava vaikutus niillä kylläkin on.**

Ruokanen ja Rooma

Ruokanen on Roomasta syttynyt ekumeenikko. Hän työskentelee ikään kuin "Roomasta käsin". Rooman kirkon vahvuuksia on sen geneettinen suhde alkuseurakuntaan. Se on tässä mielessä SE AINUT OIKEA kirkko. Rooman kirkon ongelmat, sen veriset uskovien vainot ja sen törkeä sekoittuminen maalliseen vallankäyttöön kuitataan lyhyesti. Ne painetaan villaisella. **"Rooma on muuttunut"** toistuu kirjassa. Muutoksen isänä mainitaan "toinen konsiili" (1962). Toisaalta taas Ruokasen mielestä **historia on antanut Lutherista väärän kuvan.** Uusi tutkimus paljastaa, että Luther oli Rooma-myönteisempi kuin mitä tähän asti on annettu ymmärtää. Tunnustuskirjoista Ruokanen löytää selkeää mariologiaa. Uskonpuhdistuksen taustalla oli osin Lutherin ja paavin välinen valtakiista, eikä se siinä mielessä ollut välttämättömyys. **Ruokanen haluaa luterilaisen kirkon edustajana esiintyä Rooman suuntaan selittelevänä ja anteeksipyytelevänä dosenttina.** *"Omasta syystämme, omasta syystämme, omasta suuresta syystämme" olemme joutuneet eroon Sinusta, rakas äitikirkko!*

Ydinkohta

Ydinkohtien ydinkohta on kristillisessä uskossa tietysti vanhurskauttamisoppi. Vanhurskauttaminen merkitsee "asemanmuutosta". Arvioitaessa Ruokasen kirjaa on kiinnitettävä huomiota ennen kaikkea tämän perusopin asemaan. **Luther kirjoittaa: "Jos näet vanhurskauttamisoppi on lamassa, on kaikki lamassa."** Muiden asioiden runsaskaan esilläpito ei korvaa tämän kohdan laiminlyöntiä. Rohkenisin sanoa, että **vanhurskauttamisoppi on Ruokasen teologiassa "se heikoin lenkki"!**

Y D I N K O H D A T

Raamatun kieli

Raamattu syntyi patriarkaalisena eli isäjohtoisen kulttuurin piirissä. Ymmärrettävästi Jumalaa kuvattiin helpommin miehisiin kuin naisellisiin määrein. Mutta jos sanomme, että Jumala on olemuksellisesti jotain samaa

kuin mies, tulemme samalla todenneeksi, että hän on jollain olennaisella tavalla ihmisen kaltainen. Tällainen ajatus veisi salatun Kaikkivaltiaan samaan galleriaan antiikin Kreikan ja Rooman ihmismuotoisen jumalten kanssa...Kulttuurin muuttuessa käsitykset miehestä ja naisesta sekä isästä ja äidistä muuttuvat (11).

-Ruokanen paljastaa tässä liberaalisuutensa tuomalla esiin Raamatun kulttuurisidonnaisuuden. Hän samalla himmentää Raamatun ilmoitus-olemusta. Saman aikaisesti hän jo näin aluksi asettuu feministien kyytipojaksi. Naker- taessaan jumalakuvaa Ruokanen jo alkuun järsii kristinuskon perusteita (ydinkohtia).

Onko todisteita?

Tuomaan (Akvinolainen) mukaan esimerkiksi siitä tosiseikasta, että maailmankaikkeudessa on havaittavissa syyn ja seurauksen loputon liike, voidaan tehdä johtopäätös, että on olemassa ensimmäinen liikuttaja. Kaikilla tapahtumilla on syynsä, tällä taas syynsä ja niin edelleen sarjana, jonka päässä hämmöittää kaiken alkusyy - Luoja (14).

Edelleen esimerkiksi luonnon harmonisesta tarkoituksenmukaisuudesta voidaan järjellisesti päätellä kaiken jumalallinen suunnittelija. Ajatellaanpa vaikka silmää, jossa toimii kaiken aikaa automaattisesti ja tehokkaasti hyvin monimutkainen erilaisten toimintojen ja säätöjen järjestelmä...Otsoonikaasukerros on mahtava todistus Luojan ennakkohuolenpidosta...Juuri oikean paksuinen muuri, joka juuri oikeana suojakeinona varjelee kaikkia eläviä olentoja kuolemasta, viittaa mitä ilmeisimmin suunnitelmaan (14).

Kokemus ratkaisee

Nykyisin sekä filosofit että teologit ovat kuitenkin pitkälti luopuneet järkiperaisten jumalatodistusten pohdinnasta. Jumalan olemassaolo tai olemattomuus on tieteen ulkopuolelle kuuluva kysymys...Jumalatodistusten nojalla tuskin monikaan tulee uskovaiseksi. **Sen sijaan ne voivat auttaa jo Jumalaan uskovia jäsentämään oman uskon sisältöä.**

Viime kädessä ihminen omaksuu uskon Jumalaan muista kuin lähinnä älyllisistä syistä...Ihminen uskoo Jumalaan pikemminkin kokemuksellisin kuin älyllisin perustein (14).

Faktat ja kokemus

Kristinuskon perustuu historiallisiin tosiasioihin, Vanhan testamentin tallettamaan Israelin kansan historiaan sekä Uuden testamentin tallentamaan Jeesus Nasaretilaisen vaikutukseen. Kuitenkaan uskon syvin varmuus ei perustu pelkkiin historiallisiin faktoihin, **vaan henkilökohtaiseen Jumalan kohtaamiseen** (14).

Tieteellinen maailmankuva

Maailmankuva on tieteellinen, jos kaikki siihen kuuluvat väitteet ovat tieteellisin menetelmin hankittuja ja perusteltuja sekä samalla maailmanlaajan tiedeyhteisön hyväksymiä...Tieteellinen maailmankuva on avoin ja itseään korjaava...Maailmankuva on epätieteellinen, jos se sisältää sellaisia väitteitä ja näkemyksiä, jotka ovat ristiriidassa tietyllä hetkellä maailman tiedeyhteisössä totena pidetyn tiedon kanssa (15).

Kristillinen usko ja tiede

Kristillinen usko on olennaisesti uskoa Jumalan ilmoittamiin historiallisiin tosiasioihin. Näitä tosiasioita voidaan ja niitä tulee

tutkia tieteellisesti - historiallisesti ja kriittisesti. Mutta näiden konkreettisten faktojen uskonnollinen totuusarvo, so. **niiden ilmoitusluonne, ei avaudu muutoin kuin sille, jolla on henkilökohtainen, elävä suhde Jumalaan** (19).

Liberaaliteologia

Modernin tieteellisen maailmankuvan vallatessa alaa teologiassa tuli pari vuosisataa sitten muotiin riisua uskonnollinen kieli kaikesta, minkä kuviteltiin olevan ristiriidassa tieteellisen maailmankuvan kanssa. Tämä ns. liberaaliteologia ei pitänyt tosina Jeesuksen tunnustustekoja, hänen ruumiinsa ylösnousemista, näkemyksiä enkeleistä, Saatanasta, demoneista jne. Ne tulkittiin kehittymättömästä ajattelutavasta nouseviksi vertauskuviksi. Raamatun kirjoittajien täytyi käyttää "huonoa" uskonnollista kieltä paremman, "modernin" kielen puutteessa. Aito uskonto tulee "vapauttaa myyteistä". Liberaaliteologia syyllistyi kuitenkin kategoriavirheeseen: se samaisti uskonnollisen ja tieteellisen kielen alistaen edellisen jälkimmäiselle (21).

LUONTO

Luonnolla on täydellisyytensä osoitukseksi siitä, että se on Jumalan kuva, ja puutteensa osoitukseksi siitä, että se on vain Jumalan kuva. (B.Pascal.)

Eräissä uskonnoissa ja filosofisissa suuntauksissa esiintyy kolmas olemisen selitysmalli, joka on yleinen myös monissa nykyajan uususkonnollisissa, hengenfilosofisissa ja okkultisissa virtauksissa (esim. New Age): **aine ja jumaluus ovat erottamattomat**, koko luonto on itsessään jumalallinen. Kaikki olemassa oleva erottamattomasti sekä ainetta että ikuista henkeä. **Ei ole olemassa luonnosta irrallaan olevaa persoonallista Luoja** (22).

Jos varhaisina vuosisatoina **kristinuskon torjui panteistisen näkemyksen**. Kirkon opetuksen mukaan mikään luotu ei ole syntynyt Jumalasta eikä ole osa Jumalaa, **vaan persoonallinen Jumala loi kaiken tyhjästä**, ei-mistään (creatio ex nihilo). Jumalalla ja luonnolla on eri oleminen. Jumala on yksin aluton ja loputon; luonto - myös ihminen - on katoavaa ja sen olemassaolo riippuu Luojan tahdosta (22-23).

Luonto ei ole paha

Jumalan luomana kaikki olennot ovat luontonsa puolesta hyviä... mikään luotu olento ei ole luontonsa puolesta paha. -Edes itse Perkeleen luonto, se, mikä hänessä on luotua, ei ole paha. Pahuutta on luonnon vääristyminen.

Luomakunnan toivo

Avoimista kysymyksistä huolimatta kristinuskosta avautuu toivo kaikille luoduille: koko luonto tullaan kerran vapauttamaan pahan orjuudesta. Tapahtuu uusi luominen, joka ei ole luominen tyhjästä, vaan luominen ennen luodusta eli olemassaolevasta luomakunnasta (creatio ex creatione)...Uudessa luomisessa Jumala on uskollinen ensimmäiselle luomiselleen. **"Uusi taivas ja uusi maa" pitävät sisällään vanhan maailman parhaat ainekset kaikista vääristymistä puhdistettuina** (Ilm.21:26).

-Mihin tämä ihanteellinen tulevaisuudenkuva perustuu? Pietari kertoo vanhan maan kohtalosta seuraavasti:

"Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään. Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että "yksi päivä on Herran edessä

niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä". Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelämisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen. Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat. Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa, teidän, jotka odotatte ja joudutatte Jumalan päivän tulemistä, jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat! Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu" (2 Piet.3:7-13).

Uudessa maassa ei ole mitään, joka muistuttaisi vanhasta: "Sillä katso, minä luon uudet taivaat ja uuden maan. Entisiä ei enää muisteta, eivätkä ne enää ajatukseen astu" (Jes.65:17).

Eros ja agape

Uusi testamentti ei tunne lainkaan kreikan kielen yleistä sanaa eros, eroottinen rakkaus, joka suuntautuu haluttavaan kohteeseen. Useimmiten Uusi testamentti käyttää antiikin kreikankielessä harvinaisempaa sanaa agape ja antaa sille merkityksen "pyyteetön, toisen hyvää etsivä rakkaus". Uudessa testamentissa esiintyy joitakin kertoja myös käsite filia, "ystävärakkaus" (36).

SAATANANA

Kansanomaisesti piru kuvitellaan helvetin isännäksi, hiilihankomieheksi, joka grillaa ikuisessa tulessa kadotukseen tuomittuja ihmisiä. Tosiasiassa kristinuskon näkemys on päinvastainen: Saatana on itse rangaistavana ja piinattavana ikuisessa kadotuksessa.

Jumalan ja ihmisen vihollisen strategiaan kuuluu, että hän tekee itsensä naurettavaksi ja epäuskottavaksi. Kun häntä vähätellään tai hänet kielletään, silloin hän pääsee toimimaan vapaasti. Saatana on kaksinkertainen petturi: hän peittää oman olemassaolonsa johtaakseen tehokkaasti ihmisiä kaikenlaiseen valheeseen. Perkele on "valheen isä", kuten Jeesus sanoo (Joh.8:44). Saatanaa ei surmaa se, että häntä pidetään taruolentona. Maailmanmenoä katsellessa monen on itse asiassa helpompi uskoa Saatanan kuin Jumalan (40).

Jeesuksen esikuvan mukaisesti kirkossa on kautta vuosisatojen harjoitettu eksorkismia eli riivaajien karkottamista. Ainoastaan hengellisissä asioissa erittäin harjaantunut henkilö voi nähdä, milloin on kysymys riivauksesta ja voi Jeesuksen nimessä käskää demonia lähtemään ihmisestä (41).

-Tässä olisi dosentille ollut erinomainen tilaisuus käsitellä kasteen yhteydessä tapahtunutta **eksorkismia**. Kansa haluaisi tietää perustelut tälle kauan kirkossa olleelle yleiselle tavalla.

Epätoivo pelastukseksi

Elämän kärsimyksissä ja ahdistavissa umpikujissa ketä tahansa meistä saattaa joskus riivata halu kirota Jumala ja tunnustaa pahuus, elämän mielettömyys ja tarkoituksettomuus voittajaksi - antaa kunnia Saatanalle. Tällaista asennetta on kirkossa vuosisatojen ajan nimitetty epätoivoksi. Jääminen epätoivoon on yksi suurimmista onnettomuuksista, joihin ihminen voi suistua. Mutta se, joka on lähellä epätoivoa, voi kuitenkin juuri silloin olla lähimpänä totuutta, sillä usko koetellaan ja puhdistetaan

epätoivon kiirastulessa. **Kaiken menettämässä oleva voikin juuri äärimmäisessä hädässään kohdata elävän Jumalan ja saada elämälleen aivan uuden perustan ja suunnan (42).**

Saatanan usko

- Sinä uskot, että Jumala on yksi ainoa. Oikein teet - pahat hengetkin uskovat sen ja vapisevat. (Jaak.2:19.)

Raamatun pohjalta luterilainen Augsburgin tunnustus opettaa, että Saatanallakin on tietynlainen usko Jumalaan ja Kristukseen: "Perkeleet ja jumalattomatkin uskovat historiallisiin kertomuksiin Kristuksen kärsimyksestä ja ylösnousemuksesta." Tämä historiallinen usko ei kuitenkaan ole pelastavaa uskoa. "Totinen usko uskoo, että me Kristuksen kautta saamme armon ja syntien anteeksiannon." **Vain omakohtainen luottamus siihen, että Jeesus Kristus on minunkin syntieni sovittaja, on pelastavaa uskoa (43).**

Saatanalliset harhat

Kirkko on historian aikana torjunut erilaisia harhakäsityksiä Saatanasta... Toinen kirkon torjuma harha uskoo kaiken ennalleen saattamiseen: kaikki ihmiset ja itse Saatanakin tulevat lopulta pelastumaan. **Raamatun nojalla kirkko uskoo Saatanan seuraajineen joutuvan iankaikkiseen rangaistukseen...**

Selkeä näkemys persoonallisesta pahasta on välttämätön edellytys oikealle käsitykselle todellisuudesta, maailmasta, Jumalasta ja pelastuksesta.

Kristinuskon vesittävä liberaaliteologia alkaa siitä, että Saatanan reaalin olemassaolo kielletään tai hänestä tehdään pelkkä vertauskuva (43).

Kuinka lankeemus oli mahdollinen?

Luodut olennot elävät joko rakkaussuhteessa Luojaansa, tai kuvitellessaan voivansa elää itsenäisesti ilman Jumalaa he tulevat Luojaansa vihollisiksi. Mitään neutraalia välitilaa ei ole... Suhteessa ylempäänsä ihminen ei ole vapaa: hän on joko Jumalan tai Saatanan vallassa.

Tärkeämpää kuin jäädä pohtimaan pahan alkuperää on tunnustaa oma hätätilamme ja myöntää pahuuden todellisuus itsessämme ja maailmassa. Meitä ei auta Luojan syyttely ja tilille vaatiminen, vaan pikemminkin tarttuminen siihen apuun ja toivoon, jonka Jumala tarjoaa meille Vapahtajassa Jeesuksessa Kristuksessa (43-44).

Taivaaseen ei pakoteta

Mutta myös lankeemuksen jälkeisessä tilassa ihminen on vastuullinen. Kun Jumala tekee työtä vapauttaakseen ihmisen Saatanan petoksesta, **ihminen voi torjua tämän ilmiselvän kutsun ja toistuvasti kääntää selkänsä Jumalalle. Sellaisia, jotka jatkuvasti torjuvat Jumalan, ei viedä väkisin taivaaseen (44).**

SYNTI JA KUOLEMA

Joidenkin laskelmien mukaan ihmisen historian aikana sodissa on tapettu **kolme miljardia ihmistä.** Mikään eläin ei tuhoa näin järjettömästi omaa lajiaan. Ihminen on maailman olioista turmeltunein, syntisin (44).

Ylpeys mädättää ihmisen

Synti on sitä, että luotu ei pidä Luojaansa Jumalanaan, vaan ylpeydessään kuvittelee voivansa itse olla oma jumalansa. - Ei, ette te kuole. Teistä tulee Jumalan kaltaisia. (1 Moos.3:5.).

Kolme kiusaajaa

Klassisen kristillisen näkemyksen mukaan meitä synnin tilassa eläviä ihmisiä kiusaavat oma lihamme, synti ja Saatana...

Jos saatana menettää jonkun pettämistään ihmisistä Jumalalle, hän tekee kaikkensa saadakseen tämän takaisin:

- Teidän vastustajanne Perkele kulkee ympäriinsä kuin ärjyvä leijona ja etsii, kenet voisi niellä. (1 Piet.5:8.) (46).

Synnin palkka on kuolema

Modernissa teologiassa on esitetty näkemys, ettei kuolema ole varsinaisesti synnin seuraus, vaan ihmisen luonnollinen kuolema kuului Luojan alkuperäiseen suunnitelmaan. **Tämä ajatus on ristiriidassa Raamatun opetuksen kanssa.** Kun ihminen oli välittömästi osallinen jumalallisesta elämästä, hän oli kuulematon. Vasta kun tämä välitön yhteys katkesi, hänen osakseen tuli kuolema.

- Sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma. (1 Moos.2:17.)

- Synnin palkka on kuolema. (Room.6:23.)

Perisynti vie kadotukseen

Voisimme verrata syntiä sienien kahteen osaan, sienirihmaston ja itiöemään. Varsinainen sieni on maan sisällä jatkuvasti elävä sienirihmaston verkosto. Suotuisissa olosuhteissa rihmasto työntää silloin tällöin esille nähtäväksemme ja poimittavaksemme itiöemän eli sen, mitä me kutsumme sieneksi...Vastaavasti perisynti eli alkusynti on kuin sienirihmasto, joka on tunkeutunut läpikotaisin meihin, elää alati sitkeästi ja vahvasti meissä (47-48).

Rakkauden velka

Myös sellainen, joka ei katso olevansa suuri synnintekijä, murhaaja, avionrikkoja, varas tms., on itse asiassa suuri syntinen, koska hän ei rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistään kuten itseään. Me kaikki olemme pohjattomassa rakkauden velassa sekä Jumalalle että toisille ihmisille (48).

KÄRSIMYS

Miksi on kärsimystä?

Monien on vaikea uskoa Jumalaan, koska maailmassa on niin paljon kärsimystä. Jos Jumala on hyvä ja kaikkivaltias, miksi hän ei puutu asioiden kulkuun ja yksinkertaisesti lopeta kärsimystä? Miten hyvän Jumalan luomassa maailmassa ylipäätään voi olla kärsimystä; eikö hän olisi jo alunperin voinut estää kärsimyksen mahdollisuuden maailmassa? (49).

Vastausta ei ole

Kaikki yritykset ratkaista kärsimyksen ongelma epäonnistuvat. Lopulta on olemassa vain yksi ratkaisu, nimittäin se, ettei ole mitään ratkaisua (50).

-Entä jos kärsimyksen ongelma johdettaisiin Perkeleen olemuksesta käsin? Kaikki sielunvihollisen anti on varustettu miinus-merkillä: *"Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys"* (Joh.10:10). Kun tämän jälkeen muistamme, että Saatana on tämän maailman valtias, ei ole ihmettelemistä kärsimyksen suuruudessa ja totaalisuudessa: *"Ja perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle yhdessä tuokiossa kaikki maailman valtakunnat ja*

sanoi hänelle: "Sinulle minä annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä MINUN HALTUUNI SE ON ANNETTU, ja minä annan sen, kenelle tahdon" (Luuk..4:5).

Toinen asia on, että **Jumalan maailmanhallintaan kuuluu, että kaikki saavuttaa kypsyytensä**. Kypsytöntä viljaa ei leikata. Tämä nykyinen maailmankausi on aikaa, jolloin paha saa näyttää, mihin se pystyy. Sen pystyvyys tulee esille ihmiskunnan kärsimyksissä ja onnettomuuksissa. Tulee aika, jolloin Saatana on väistynyt maailman näyttämöltä ja Kristus näyttää pystyvyytensä. Tämä on **tuhatuotisen valtakunnan aikaa** - tämä aika taas näyttää olevan kokonaan dosentti Ruokasen teologian ulkopuolella!

Edelleen Ruokanen unohtaa, että on paljon "itseaiheutettua kärsimystä". Tämä tulee esille nimenomaan kääntymättömän ihmisen elämässä. Alkoholin, huumeiden ja seksuaalisen hurjastelun aikaansaamat kärsimykset ovat esimerkki tästä.

Ihmiselle solidaarinen Jumala

Hän on langenneelle ihmiselle solidaarinen Jumala. Hän kärsii meidän kanssamme (50).

-Jumalan "solidaarisuus" ihmiskuntaa kohtaan ilmenee tosiaan Jeesuksessa. Mutta kun on kysymyksessä kärsimykset, on tehtävä ero ihmisen ja ihmisen välillä. Epäuskossa olevan kohdalla Jumala ei ole mukana sen enempää ilossa kuin kärsimyksessäkään. **Hän on yksin**.

Jumala ei ole lainkaan solidaarinen **epäuskoiselle ihmiselle**, vaan tämä on Jumalan vihan alla: "Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä" (Joh.3:36). "että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ILMAN JUMALAA MAAILMASSA" (Ef.2:12).

Vain **uskovia** koskevat lupaukset Herran läsnäolosta: "Ja Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui HEILLE ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen TEIDÄN kansanne joka päivä maailman loppuun asti" (Matt.28:18-20). "Jos vetten läpi kuljet, OLEN MINÄ SINUN KANSSASI, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta" (Jes.43:2).

Puhe Jumalan solidaarisuudesta kaikkia ihmisiä kohtaan johtaa harhaan; ihmiset luulevat olevansa Jumalan mielisuosiossa vaikka ovatkin hänen vihansa alla. Jumalan solidaarisuus mahtoi jäädä paratiisin porteille. Puhuminen solidaarisuudesta, jota Jumala osoittaa kaikkia ihmisiä kohtaan, on harhaanjohtamista sikäläkin, että se mitätöi Kristuksen sovitustyön. Ohi Kristuksen ei syntisellä ole mitään mahdollisuuksia päästä Jumalan suosioon. **Ainut Jumalan solidaarisuuden paikka on Golgata**. Vain siellä päästään Jumalan solidaarisuuden alle ja siitä osalliseksi. Tässä tulee mieleen ortodoksien korostus "ihmisiä rakastavasta Jumalasta".

Kärsimys ei ole rangaistus

Usein kuulee vahingoniloista piikittelyä: "Sen siitä saa, kun on niin paha!" Tai: "Mitähän pahaa sekin on tehnyt, kun sille kävi niin surkeasti."

Tällainen syyllisyyden ja kärsimyksen yhteennivominen on kuitenkin kristinuskolle vierasta (51).

-Näin ei kuitenkaan absoluuttisesti ole. *"Älkää eksykö, Jumala ei salli itseensä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää* (Gal.6:7). *"Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja joutuvat ennen tuomittaviksi, toisten taas seuraavat jäljestäpäin; samoin myös hyvät teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät ole ilmeisiä, voi salassa pysyä"* (1 Tim.5:24-25). *"Katso, vanhurskas saa palkkansa maan päällä, saati sitten jumalaton ja syntinen"* (Snl 11:31).

Nämä ovat Raamatun todistuksia palkanmaksusta jo täällä maan päällä. **Toinen asia taas on, että me emme aina voi suinkaan sanoa, mistä mikin kärsimys on seurausta.** Paljon on myös kärsimystä, jonka syy meiltä kerta kaikkiaan salataan.

Ruokasen olisi ollut tarpeen eritellä suruttoman ja uskovan kärsimykset. **Suruttomallehan kärsimyksiä lähetetään, jotta hän tulisi niiden kautta ajetuksi Vapahtajan tykö. Uskovalle kärsimykset ovat tarkoitettut viemään lähemmä Vapahtajaa.** Uskovalle kärsimykset ovat Jumalan kasvatustie: *" ja te olette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: "Poikani, älä pidä halpana Herran kuritusta, äläkä menetä toivoasi, kun hän sinua nuhtelee; sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka hän ottaa huomaansa". Kuritukseksenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita?"* (Hebr.12:5-7).

Kärsimys auttaa uskovaa myös pääsemään Jumalan pyhydestä osalliseksi: *"Sillä nuo kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, oman ymmärryksensä mukaan, mutta tämä kurittaa meitä tosi parhaaksemme, että me pääsisimme osallisiksi hänen pyhydestään"* (Hebr.12:10).

Edelleen uskovan usko kirkastuu kärsimysten ahjossa: *"Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa, että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa havaittaisiin paljoo kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka kuitenkin tullessa koetellaan, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä"* (1 Piet.1:6-7).

USKO HERRAAN JEESUKSEEN, NIIN SINÄ PELASTUT

JEESUS

Vapautuksen teologia

Eräät nykyteologian suuntaukset, kuten esim. kehityksmaissa demokratian ja ihmisoikeuksien puolesta kamppaileva vapautuksen teologia, haluaisivat kehittää uskontulkintaa, joka ottaa entistä vakavammin Jeesuksen ihmisyiden (56).

-Näin siis Ruokanen ottaa varovaisen myönteisen kannan harhaiseen vapautuksen teologiaan, jonka tunnetuin suomalainen edustaja on edesmennyt Tapiolan kirkkoherra teol. tri **Tapio Saraneva**. Tässä teologiassa pelastutaan sairaudella, köyhyydellä ja muulla vähäosaisuudella; nämä ryhmät ovat sellaisenaan "autuaita". Vapautuksen teologian omaksuminen paljastaa, **ettei Ruokasen vanhurskauttamisoppi ole raamatullinen.** Vapahtajalle ei jää paljon sijaa. **Samainen ryhmä osallistuu aktiivisesti yhteiskunnan muuttamiseen so. maailman parantamiseen.**

Tässä pähkinäkuoressa Ruokasen kirjassa esiintuotu vapautuksen teologian vanhurskauttamisoppi:

Suorasukaisesti Jeesus julistaa köyhät autuaiksi, Jumalalle otollisiksi onnellisiksi:

- Autuaita olette te köyhät: teidän on Jumalan valtakunta. (Luuk.6:20.) Kysymyksessä on köyhien, alaspainettujen ja vallasta ja rikkaudesta osattomien valtakunta. Köyhä ei ole vain vähävarainen tai vähätuloinen, vaan myös ihminen, jolla ei ole valtaa eikä voimaa muuttaa kurjia olosuhteitaan. Hän joutuu elämään muiden armoilla. Näin ajatellen esim. ihmiset, joilla ei ole poliittisia tai muita ihmisoikeuksia, ovat köyhiä. Samoin monet sairaat, vammaiset, eläkeläiset ja työttömät. Elämässään epäonnistuneet, omahyväisten torjumat ja oman huonoutensa tuntevat pääsivät läheiseen yhteyteen Jeesuksen kanssa. Heidän kanssaan Jeesus vietti elämän juhlaa (59-60).

Jeesus ei ollut ihmemies

On merkille pantavaa, ettei Jeesus Uuden testamentin mukaan harjoittanut "ihmeitä". Ihmeen käsite ei lainkaan kuulu kristinuskon piiriin. Evankeliumit eivät käytä kreikan kielen yleistä sanaa thauma, "ihme", vaan sanaa semeion, "merkki" tai "tunnusteko", sekä joitakin kertoja sanaa teras, "merkki". On valitettavaa, että raamatunkäännöksissä tätä eroa ei ole otettu huomioon. Jeesus ei ollut antiikin ihmien kaltainen kansan hämmästyttävä. Kun Jeesus paransi sairaita ja ajoi ulos riivaajia, ne olivat merkkejä Jumalan valtakunnan läsnäolosta. Jeesuksen ilmoittaman Jumalan rakkaus murtaa orjuuden kahleita, joilla syntiset ovat sidottuja kuoleman ja Saatanan valtaan. Tunnusteot ovat pelkkiä välineitä kääntymyksen ja uskon herättämiseksi (58).

Jeesus aito ihminen

Jeesus oli ehjä ihminen. Hänessä oli miehen ja naisen sekä aikuisen, nuoren ja lapsen ominaisuuksia. Omassa kulttuurissamme olemme oppineet pitämään miehisinä ominaisuuksina rohkeutta, viisautta, oikeudenmukaisuutta ja voimaa. Jeesuksessa oli näitä kaikkia. Naisen vahvoina ominaisuuksina pidämme perinteisesti voimakasta tunne-elämää, palvelevaa asennetta ja hellää huolenpitoa. Nämä olivat myös Jeesuksen ominaisuuksia (60).

Paavaliin Jeesus

Raamatuntutkimuksessa on usein kiinnitetty huomiota siihen, kuinka hämmästyttävän vähän Paavali, apostoleista tärkein, viittaa Jeesuksen sanoihin tai toimintaan ennen ristiinnaulitsemista. Hän ei halua tuntea Kristusta "pelkästään inhimilliseltä kannalta" (2 Kor.5:16) - **ristiinnaulittu ja ylösnoussut Kristus ovat hänelle kaikki kaikessa** (60).

Verenheimoinen Jumala?

Kertaakaan ei myöskään mainita (Raamatussa), että Jumalan Poika olisi joutunut Isänsä vihan kohteeksi ristillä (61).

- Mistä tällainen tulkinta? Jumalan vihan salamat löivät Golgatalla Kristukseen; Jeesus oli "ukkosen johdatin". Sijaiskärsijänä Jeesus otti vastaan meihin kohdistetut Jumalan vihan salamat: *"Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän sälytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana, mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme*

tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme" (Jes.53:4-6).

"Ja yhdeksännen hetken vaiheilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? (Matt.27:46).

Tämän Ruokasen lausunnon kanssa on vastakkainen hänen myöhempi lausuntonsa:

"Pyhän Jumalan oikeutettu viha kohdistuu tähän sijaisuhiin, minkä seurauksena ihmiselle luetaan vapaustuomio. Sovitusta ei voi antaa muu kuin Jumala eikä sitä voi suorittaa muu kuin ihminen; siksi on välttämätöntä, että sen tekee jumalihminen. Jumalasta tuli sekä sovituksen subjekti, se joka suorittaa hyvityksen, että objekti, se jolle hyvitys suoritetaan (67).

Ihmisen murhanhimo

Ihminen on ainut olio, joka teurastaa silmittömästi omaa lajiaan. Ristillä Jeesus imi itseensä koko ihmiskunnan murhanhimon. Jeesus, elämänrunsauden esille tuoja ja vääristelevän oikeusmurhan uhri, ristiinnaulitaan yhä vielä joka päivä siellä missä vuotaa voimattomien ihmisten viaton veri: Guatemalassa, Kamputseassa, Sri Lankassa ...(62).

-Jeesuksen kärsimys oli ainutkertainen ja kertakaikkinen. "Sillä hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainoaaksi tehnyt täydelliseksi ne, jotka pyhitetään" (Hebr.10:14).

Rooman kirkko uhraa toistuvasti Kristuksen eukaristian yhteydessä (messu-uhri). Tämä on Kristuksen Golgatan työn aliarvioimista ja mitätöimistä. Sitä ei tarvitse eikä saa millään tavoin uusia!

Tässä on **linkki vapautuksen teologiaan: ihmiset ovat vanhurskaita, koska Jeesus kärsii heissä**. Kärsiväkin ihminen on kääntymättömänä Jumalan vihollinen. Jeesus ei asu hänen sydämessään. He eivät tarvitse 2000 vuotta vanhaa Golgatan uhria, koska heissä kärsivä Jeesus pyhittää heidät tässä ja nyt. Ei kärsimys ketään pyhitä. Tämä on "toista evankeliumia", evankeliumia, jossa ei tarvita parannusta, vanhurskauttamista eikä uudestisyntyä.

Tähän on sisäänrakennettu myös harhaoppi: **te olette jumalia. Kärsivät ihmiset ovat jumalallisia, koska Jeesus kärsii heissä**.

Eivät kaikki ihmiset, eivät kärsivätkään, ole Jeesuksen veljiä ja sisaria. Niitä ovat vain uskovat, Jumalasta syntyneet.

"Sillä jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini" (Matt.12:50).

"Sillä joka antaa teille (opetuslapsille) juodaksenne maljallisen vettä siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille: se ei jää palkkaansa vaille" (Mark.9:41).

Raamatun mukaan synnin merkittävin seuraus maailmassa on väkivalta eikä suinkaan seksuaalinen himo, kuten kirkossa on sittemmin antiikin pakanallisen, ruumiillisuutta vähättelevän ajattelun vaikutuksesta alettua uskoa. Väkivalta on saatanallista, koska se on elämän tuhoamista... Vedenpaisumus oli juuri väkivallasta aiheutunut rangaistus:
- Siihen aikaan turmelus levisi maassa Jumalan silmien alla ja väkivalta

täytti maan. (1 Moos.6:11.) (62).

Sovitus ja lunastus

Ristin syvä merkitys ei antaudu käsitteiksi, kielelle. Sen sijaan me kohtaamme ristin konkreettisen vaikutuksen, tulemme siitä osallisiksi, kun meidät kasteessa ristiinlunastetaan Jeesuksen kanssa ja kun ehtoollisella otamme vastaan Jeesuksen lihan ja veren (63).

- Aivan liian lyhyesti sanottu! Tästä voi saada näkemyksen, että nämä sakramentit automaattisesti hoitavan asian. Molemmat sakramentit vaativat uskoa ja hyödyttävät ainoastaan uskovia. Ketä ovat ME? Tässä pitäisi ehdottomasti erotella ihmisiä. Koska sen enempää kaste kuin ehtoollinenkaan ei hyödytä epäuskoista.

Vain veri pelastaa

Jeesuksen verellä on kaksinainen vaikutus: veri puhdistaa ja samalla Jumalan Pojan iankaikkinen elämänvoima alkaa virrata meissä. Jeesuksen veri tulee meihin, hän luovuttaa meille elämännesteensä, oman jumalallisen elämänsä (65).

Me syömme ja juomme Jumalan

Kuinka Jeesuksen veri tulee meihin? Näin tapahtuu esimerkiksi silloin, kun meille yksityisessä tai yhteisessä rippissä julistetaan: "Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut Jeesuksen Kristuksen nimessä ja sovintoveressä."

-Tämä ei jälleenkään ole automaatio. Jeesus antoi OMILLENSA synninpäästöoikeuden: *"Niin Jeesus sanoi heille jälleen: "Rauha teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät." Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: "Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt"* (Joh.20:21-23).

Synneistä päästöön tarvitaan **jumalallinen valtuutus ja valtakirja**. Pilatuksella, Herodeksella ja Kaifaalla (Jeesuksen vihollisilla) ei luonnollisestikaan tätä valtuutusta ollut. Tuskin sitä on tänäänkään Jeesuksen vihollisilla! **Vain elämästä osalliseksi tullut voi toimia elämän välittäjänä.**

Rooman kirkon rippituoli on elävä todistus siitä, kuinka rippi ei automaattisesti merkitse vanhurskauttamista, uudestisyntymistä ja uskoontuloa; **sama jumalaton elämä voi jatkua ripin jälkeenkin**. Rooman rippikäytäntö nousee väärästä vanhurskauttamisopista, joka on ujuttautumassa myös luterilaiselle puolelle. Siinä vanhurskauttaminen ei merkitse "asemanmuutosta" eikä uuden elämän alkua, vaan siinä vatvotaan jatkuvassa tunnustus- ja anteeksiantamuskierteessä. Rippi-isälle riittää, kun vain asiakkaita käy tiuhaan; elämänmuutos on sivuasias. Kirkollisella rippituolikulttuurilla on itseisarvo.

Näin tapahtuu myös jokaisella ehtoollisella; Jeesus sanoo:
- Mutta sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa ja minä pysyn hänessä. (Joh.6:54,56.)
Suun kautta tapahtuvan aineellisen kommunikaation kautta tulemme

osalliseksi Jeesuksen jumalallisesta elämästä. **Suu on se aukko, josta kolmiyhäinen Jumala tulee meidän sisimpäämme asumaan.** Samasta aukosta hän jatkuvasti ruokkii ja vahvistaa meitä anteeksiantamuksellaan ja jumalallisella läsnäolollaan, jotta me jaksaisimme kantaa elämän raskasta taakkaa. Kaiken aikaa oma elämänvoimamme on valumassa hukkaan. Me uuvumme ilman Jeesuksen elämänvoimaa (65).

-Mutta tähän on **puhdasta sakramentalismia!** Ruokanen unohtaa mitä **Tunnustuskirjat** sanovat Joh.6. luvussa mainitusta Jeesuksen lihan syömisestä ja veren juomisesta: *"On siis kahdenlaista Kristuksen lihan syömistä. Toinen on hengellistä, ja siitä Kristus Johanneksen evankeliumin 6. luvussa PÄÄASIALLISTI puhuu. Se yksinkertaisesti tapahtuu hengellä ja uskolla, kun evankeliumia saarnataan ja tutkistellaan ja samoin kun ehtoollista vietetään. Tämä on itsessään hyödyllistä ja terveellistä ja kaikkien aikojen kaikille kristityille autuuden saavuttamiseksi välttämätön. ILMAN TÄTÄ ehtoollisessa tapahtuvakin sakramentillinen eli suullinen nauttiminen ei ainoastaan ole hyödytön, vaan jopa VAHINGOLLINEN JA TUOMIOTA TUOTTAVA. Hengellinen syöminen ei ole mikään muu kuin usko* (Tunnustuskirjat, s.522).

Mihin Ruokaselta unohtuvat parannus ja usko, kun kaikki ehtoollisessa "syövät ja juovat Jumalan"? Jos pidämme Ruokasen väitteestä kiinni - toisaaltahan se merkitsee samaa kuin Tunnustuskirjojen kanta: molemmat, uskovat ja epäuskoiset saavat Kristuksen todellisen ruumiin ja veren - pitäisi välttämättä lisätä myös Tunnustuskirjojen jatko: edelliset elämäksi ja siunaukseksi, jälkimmäiset tuomioksi ja kadotukseksi.

Tulet osalliseksi jumalallisesta elämästä

Miten voit tulla osalliseksi jumalallisesta elämästä? **Mene messuun, avaa suusi ja anna Jeesuksen Kristuksen tulla elämäsi, sisimpääsi, kaikkeesi!** (66).

-Oho, olipa se yksinkertaista, nopeaa ja vaivatonta! Voimmeko luottaa dosentin tienviittoihin tässä ihmiselämän tärkeimmässä kysymyksessä? Mitä Raamattu opettaa pelastumisprosessista? Raamattu ei tunne moista "messuun vain ja suu auki" - tietä. Tai jos tuntee, se on lähinnä helvettiin johtava, suuren yleisön suosima helppo laeva tie.

Luther

tunsi messun tien ja hänen lausuntonsa messusta oli: *"Kaiken kukkuraksi tämä LOHIKÄÄRMEEN PYRSTÖ, MESSU, on synnyttänyt paljon moninaisen epäjumalisuuden syöpäläisiä ja tauteja"* (Tunnustuskirjat, s.249). Edelleen **Luther** sanoo messuun liittyvästä messu-uhrista: *"Paavilainen messu-uhri on kauhistuksista ehdottomasti suurin ja hirmuisin"* (Tunnustuskirjat, s.247).

Raamatun neuvot pelastukseen ovat **toisenlaiset**: *"Siitä lähtien Jeesus rupesi saarnaamaan ja sanomaan: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle"* (Matt.4:17).

"Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie laeva, joka vie kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät; mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät" (Matt.7:13-14).

"ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessänsä kaikille kansoille, alkaen Jerusalemissa" (Luuk.24:47).

"Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa" (Joh.3:3).

"Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen" (Apt.3:19-20).

"Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tiettäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus" (Apt. 17:30).

Risti on Jumalan hulluutta

Sovitus ei ole looginen eikä järjelle läpinäkyvä; sanoma rististä on yhä edelleen hullutus. Jumalan hulluus on siinä, että hän nöyrtyy, vaikka onkin Jumala ja kaiken Herra. Saatanallinen alkusynty on ylpeyttä; jumalallinen pelastus merkitsee ylpeyden negatiota. Jumalan Pojan nöyrtyminen pirullisten ihmisolentojen häväistäväksi on äärimmäisen antisaaatanallinen teko. Jeesuksen nöyrtyminen kumoaa alkusynnin perustuksen rauettamalla tyhjiin saatanallisen ylpeyden (66).

-Tässä on lunastuksen ydin erittäin hyvin ja nasevasti ilmaistu! Kiitos Ruokanen!

Juridinen sovitussoppi

Alkukristillinen ajatus Kristuksesta turmiovaltojen voittajana on säilynyt kenties parhaiten ortodoksisen kirkon sovitus-näkemyksessä (66).

-On outoa, että luterilainen dosentti kuikailee ortodoksisen sovitusopin perään. Ortodoksisen näkemyksen mukaan Kristuksen lisäksi tarvitaan Mariaa, enkeleitä ja pyhimyksiä. Ortodoksien usko on lähinnä totenapitämistä. Suuri ero on myös vanhurskauttamisessa: *"Jumala hyväksyy sen, mitä ihmisessä on jo tapahtunut; hän ei vanhurskauta suinkaan jumalatonta Kristuksen tähden. Tässä ortodoksinen teologia samalla osoittautuu pyhitysteologiaksi, josta evankelinen käsitys ihmisestä yhtaikaa vanhurskautettuna ja syntisenä (simul iustus et peccator) on kaukana. Vanhurskaaksi tekeminen syrjäyttää vanhurskaaksi julistamisen, niin että asiat on nähtävä juuri tässä järjestyksessä (Tiilikä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt, s.93).*

Ainut oikea luterilainen suhtautuminen kirkkoihin, jotka tuovat Kristuksen rinnalle Marian ja pyhimysten ansiot (ortodoksit ja roomalaiskatolinen), on: **saastainen, saastainen.**

Juridinen sovitussoppi korostaa kirkon välittävää roolia Kristuksen ansion aarrekammion taloudenhoitajana. Jumala armahtaa kirkkoa, joka tarjoaa Jeesuksen Kristuksen uhrin hyvityksenä Jumalalle. Sovituksen alkuperä on "ylhäältä", Jumalan lahja Kristuksessa, mutta sen ajankohtaistaminen toteutuu "alhaalla", erityisesti jokaisessa messussa, kun Golgatan uhri jälleen kannetaan esiin ja tarjotaan hyvityksenä Jumalalle (67).

-Tämähän on katolisen messu-uhrin teologiaa! Mitä hyötyä on tuoda katolista harhaa esille pyrittäessä painottamaan kristinuskon ydinkohtia??? Tätäkö on Miikka Ruokasen luterilaisuus?!

Liberaali näkemys

Liberaaliteologia ei näe synnin ja Saatanan mahtia realistisesti. Ihmiskäsitys on lähempänä humanismia kuin kristinuskkoa. Teologia, joka vesittää Jeesuksen veren mysteerin, johtaa hengelliseen anemiaan, verenvähyyteen. Jos Jeesuksen veri ei ole meille elävä

todellisuus, on turha puuhastella kirkon uudistamista. Uusi, tuore näkemys Jeesuksen veren merkityksestä on luovuttamaton aarre niille, jotka rukoilevat kirkkojemme ja seurakuntiemme hengellisen uudistuksen puolesta (67).

-Puhumalla Jeesuksen veren merkityksestä Ruokanen **harhauttaa mm. uuspietistejä**. Tässä on muistettava, miltä kantilta Ruokasen kiivailu veren puolesta lähtee. Hän on sakramentalisti, jolle aineen vaikutus ehtoollisessa on maaginen, vastustamaton. Toisaalta taas tämä "aine" saa katolisen sävytyksen; se on materianakin Jeesuksen todellinen ruumis ja veri. **Ruokaselta puuttuu luterilainen painotus jonka mukaan "sisäinen syöminen ja juominen" on ehtoollisessakin se keskeisin asia.**

Elämä on ristinmuotoinen

Vaikka Jeesuksen seuraaminen ei pelastakaan ihmistä, risti kuitenkin osoittaa jo pelastuneille kristittyinä elämisen mallin...He (kristityt) kantavat omaa ristiään, ja Mestarinsa ristiä muistaen he kestävät tämän kovan elämän realiteetit sekä omansa sisimmässään jatkuvasti koetun hyvän ja pahan välisen ristiriidan **menettämättä toivoaan**.

Usko Jeesukseen ei poista elämämme ongelmia eikä anna meille helppoa oikotietä onneen ohi vaikeuksien. Myös Jeesuksen seuraajan elämään kuuluvat taistelu, inhimilliset vaikeudet, lankeemukset ja epäonnistumiset.

OLENNAISIN ero Jeesukseen uskovan ja ei-uskovan välillä on se, että kristityn elämässä on jatkuvasti läsnä hän, joka on kantanut kaikkein raskaimman ristin. Suurimmankaan onnettomuuden kuilussa kristitty ei ole yksin. **Hänellä on tulevaisuus ja toivo** (68, teh.VH).

- Tokihan kristityn elämässä "tulevaisuus ja toivo" ovat tärkeällä sijalla, mutta eihän kristillisyyks millään muotoa tyhjene näihin termeihin. Raamatun mukaan kärsivällinen elämä on eräs uskovan elämään liittyviä piirteitä - mutta vain eräs. Jos tärkeintä ja keskeisintä etsitään, se lienee ilmaistu näin: *"Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut"* (2 Kor.5:17).

Ruokasen mukaan Jeesuksen anti uskovalle on lähinnä "solidaarinen läsnäolo". Tällöin on kristillisyyks tyypistetty lähes olemattomiin. Sen positiivinen anti on jäänyt salaan. "Jumalan voima" ilmenee tällöin ainoastaan kärsimyksen kestämisenä ja kantamisena. **Tämä on sääliävän kapea-alaista Raamatun tulkintaa.**

Ruokanen puhuu ansiokkaasti, syvällisesti ja monipuolisesti "kristityn elämästä". Mutta kun "ydinkohtia" pyritään tuomaan esille Suomen 5 miljoonaisella kansalla, **pitäisi toki erään ydinkohdan olla: kuinka kristityksi tullaan?** Tähän ei Ruokaselta ole tähän mennessä tullut tyydyttäviä, vakuuttavia, Raamattuun tiukasti perustuvia vastauksia. Toinen tähän kiinteästi liittyvä "ydinkysymys" on: **kuka on Jumalan lapsi?**

Kristinuskon ainutlaatuisuus

Jos kristinuskon perusanti on, että ihminen vain jaksaa tämän maallisen vaelluksen kulkea vaipumatta epätoivoon, onko kristinuskolla mitään erikoisantia muihin uskontoihin verrattuna? Eivätkö uskonnot yleensäkin tarjoa tämän aspektin?

Oliko apostolien julistaman evankeliumin sisältö vain tätä? *"Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle"* (Room.1:16).

